

Kopia
Enligt förteckning
sista sidan

Byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten
Pressen 1, Strandgatan 24 i Visby

Länsstyrelsen i Gotlands län

96 -07- 2 5

Överklagande har ej skett
inom föreskriven tid.

Eva Jacobsson
Eva Jacobsson
Registrator

BESLUT

Visby innerstad har bevarat egenarten hos gången tids byggnadsskick och är därför att anse som synnerligen märklig. Fastigheten Pressen 1 ingår som en värdefull del av denna bebyggelsemiljö. Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket lag (1988:950) om kulturminnen mm denna fastighet för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen av ovan angivna fastighet skall omfatta bostadshuset, uthuset, gårdsmuren med port samt den tillhörande tomten enligt bifogade karta.

BYGGNADSBESKRIVNING

Huvudbyggnaden är huvudsakligen uppförd av sten i två våningar med delvis inredd vind under brutet tak, täckt med enkupigt tegel. Byggnadsvolymen och huvudsakliga utformningen är från mitten av 1800-talet, men äldre delar ingår. Östra gavelmuren samt möjligen även norra långsidan och västra gaveln innehåller medeltida murverk. Södra långsidan är i det övre planet uppförd i trä.

Under medeltiden stod på tomten ett bredare stenhus, samt löpte en tvärgränd i öst-västlig riktning, längs den södra tomtgränsen. Av det medeltida huset återstår åtminstone nuvarande östra gavelmuren/gårdsmuren där ett valvanfang bevaras. Det stående husets södra långsida förefaller stå i mitten av den försvunna medeltidsbyggnaden.

Huvudbyggnaden har vita, spritputsade fasader och rödmålade snickerier, de flesta utbytta under 1900-talet.

Mot gården finns ett relativt oförändrat trapphus i tre plan, uppfört mot 1800-talets slut.

Mot östra gårdsmuren ligger ett lägre uthus av trä med plåttak samt två utrymmen.

Gårdsporten av trä är väl utförd med vinkelbrutet överstycke. Porten är tredelad med en gångport för dagligt bruk. Porten har haft spegelfyllningar nedtill och har ornamenterade gjutjärnsgaller upptill.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angivna byggnader får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller till. Inga förändringar får heller ske vad gäller murverk, stomme och takstol, tak- och fasadmateriell eller övrig exteriör utformning.
2. I huvudbyggnadens inre får inte göras ingrepp i eller ändring av bärande konstruktioner, äldre rumsindelning, skorstensstock, eller fast inredning som spegeldörrar och listverk samt bottenvåningens kakelugn.
3. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vid underhålls- och reparationsarbeten får endast traditionella och till byggnaden anpassade material och metoder användas. Utförandet skall ske på sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
4. Den tillhörande tomten skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte försvakas. Eventuella ändringar och tillägg på tomten såsom annan markbeläggning, uppsättning av anordningar som antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, skyltar, lampor mm skall utföras i samråd med länsstyrelsen. Gårdsmurar och gårdsport ingår i BM och får ej ändras.

FRAMTIDA ÅTGÄRDER

Före underhåll eller restaurering skall kontakt tas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Råd om åtgärder ges av länsstyrelsen.

Till beslutet bifogas länsstyrelsens förslag till riktlinjer för framtida upprustningsarbeten.

Även för BM prövas bygglovpliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Stadsarkitektkontoret bör kontaktas i osäkra fall.

EV ÄNDRING AV BM

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot de meddelade skyddsföreskrifterna anses nödvändig av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 kap 14§ lag om kulturminnen mm meddela tillstånd härtill.

EV ÖVERKLAGANDE AV BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga. Beslutet skall enligt 3 kap 1§ lag om kulturminnen mm tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

BESLUTANDE MM

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Thorsten Andersson.

Föredragande har varit länsantikvarie Marita Jonsson.

I den slutliga handläggningen har även deltagit förste länsassessorn Nils Strehlenert.

Thorsten Andersson

Marita Jonsson

Kopia
RAA
Byggnadsnämnden
Gotlands Fornsal
Kultur- och fritidsnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut
RAA
Lantmäterimyndigheten
Gotlands Fornsal
Byggnadsnämnden
Planenheten
Länsantikvarien

RIKTLINJER FÖR FRAMTIDA UPPRUSTNINGSBETEN (Förslag)

(Observera att ändring som strider mot BM:s skyddsföreskrifter kräver länsstyrelsens tillstånd. Bygglovspliktiga åtgärder prövas i kommunens byggnadsnämnd.)

Huvudbyggnaden:

Vid en framtida eventuell omputsning bör ren kalkbruk och ren kalkfärg användas.

Plåtgesimser under takfoten bör på sikt tas bort och eventuella ursprungliga putsgesimser lagas/återställas.

Vid eventuellt utbyte av fönstren i framtiden, bör insticksfönstren bytas ut. Originalkarmen lagas med ny mittpost och kompletteras med nya utåtgående bågar med samma rutindelning som nu.

Ommålning av snickerier utförs med ren linoljefärg.

Trapphuset:

Masoniten bör tas bort och den underliggande panelen restaureras. Ursprunglig färgsättning bör iakttagas och eventuellt återställas.

Det är önskvärt att trapphuset inte isoleras utan även i fortsättningen fungerar som en övergång mellan ute och inne. En tilläggsisolering skulle påverka aningen interiören eller exteriören negativt.

Vid förändrad användning eller ändrade behov, bör balkongen tas bort. Då bör trapphusets fönster återställas där den moderna dörren idag leder ut till balkongen. (Fönstret finns sparat.)

